

ШҮҮХИЙН ШИЙДВЭРИЙН ХУРААНГУЙ

(Иргэний эрх зүйн маргаан¹)

ГЭРЛЭЛТ ЦУЦЛУУЛЖ БУЙ ГЭРЛЭГЧИД БУСДАД ӨРТЭЙ БОЛ ӨРИЙГ ТЭНЦҮЙ ХУВААХ ЗАРЧИМ ҮЙЛЧИЛНЭ

САНАМЖ: Энэхүү хураангуй нь шүүхийн шийдвэрийг орлохгүй ба хууль хэрэглээний нэгдмэл байдлыг тогтооход дэмжлэг үзүүлэх, шүүхийн шийдвэрийн үндэслэлийг сурталчлах болон иргэд, олон нийтийн эрх зүйн мэдлэгт зориулсан бөгөөд хураангуйд ашигласан шийдвэр нь хяналтын шатны шүүхийн тогтоол болно.

Шүүхийн шийдвэрийн дугаар: 001/ХТ2024/00201

Шүүхийн шийдвэрийн огноо: 2024 оны 10 дугаар сарын 03-ны өдөр

Шийдвэрийн төлөв: Анхан шатны шүүхийн шийдвэр болон давж заалдах шатны шүүхийн магадлалд өөрчлөлт оруулж шийдвэрлэсэн.

ХЭРГИЙН ТУХАЙ ТОВЧ

Нэхэмжлэгч С нь хариуцагч Б-д холбогдуулан гэрлэлт цуцлуулах, хүүхдийн тэтгэлэг тогтоолгох, гэр бүлийн дундын эд хөрөнгөөс өөрт болон хүүхдэд ногдох хувийг гаргуулах тухай нэхэмжлэлийн шаардлагыг гаргасан бол хариуцагч гэрлэлт цуцлуулах, хүүхдийн асрамж, тэтгэлэг тогтоолгох шаардлагыг хүлээн зөвшөөрсөн боловч дундын эд хөрөнгөөс өөрт ногдох хэсэг "...Чингэлтэй дүүрэг,...9 тоот..." бүртгэлийн дугаартай орон сууц, "Баянгол дүүрэг, 20 дугаар хороо, Шинэ хотхон..."-д байрлах бүртгэлийн дугаартай орон сууцууд болон Тоёота кровн маркийн ... улсын дугаартай автомашиныг гаргуулах шаардлагыг эс зөвшөөрч маргажээ.

Тодруулбал, хариуцагч Б нь "...Чингэлтэй дүүрэг, ... 9 тоот ... дугаарт бүртгэлтэй орон сууцыг зээлээр авсан ч, мөнгөө төлж чадаагүй учраас зараад ахдаа зээлсэн мөнгөө өгсөн, түүнчлэн Баянгол дүүрэг, ... 60 тоот орон сууц нь бидний хамтран амьдрахаас өмнө бий болсон миний хуваарьт эд хөрөнгө, харин автомашин нь явдаггүй эвдэрсэн болохоор задлаад зарсан..." гэсэн үндэслэлээр бүхэлд нь эс зөвшөөрч, маргасан байна.

ХУУЛЬ ХЭРЭГЛЭЭ, ШҮҮХИЙН ШИЙДВЭР

Анхан шатны шүүхээс: Гэрлэгчид 2015.09.02-ны өдөр гэрлэлтээ бүртгүүлсэн, мөн түүнээс хойш хамт амьдарч байсан бөгөөд Чингэлтэй дүүрэг,... тоот хаягт байрлах орон сууц нь 2019.10.03-ны өдөр С, Б нарын өмчлөлд бүртгэгдсэн бол Баянгол дүүрэг,... тоот орон сууц С, Б нарыг хуримаа хийх өдөр бэлэглэсэн зэрэг үйл баримтаас үзэхэд эдгээр хөрөнгийг Иргэний хуулийн 126

¹ Шүүхийн шийдвэрийг бүрэн эхээр нь үзэх холбоос:
https://shuukh.mn/single_case/10585?daterange=2024-01-01%20-%202025-01-06&id=3&court_cat=1&

дугаар зүйлийн 126.3²-т заасны дагуу тэднийг анх гэр бүл болоход зориулагдсан гэрлэгчдийн дундын эд хөрөнгө” гэж дүгнэсэн байна.

Өөрөөр хэлбэл, эдгээр гэр бүлийн гишүүдийн хамтран өмчлөх дундын эд хөрөнгө нийт 239,101,579 төгрөгийг гэр бүлийн 3 гишүүнд ногдох хэсгийг тодорхойлж, хариуцагч Б-ээс 159,401,052 төгрөгийг гаргуулан нэхэмжлэгч С-д олгох нь хууль зүйн үндэслэлтэй гэж үзжээ. Харин “хариуцагч Б нэхэмжлэгч С-д 2022 онд Акуа маркийн автомашиныг 15 сая төгрөгөөр худалдан авч өгсөн, үүнийг нэхэмжлэгч С зарсан талаар зохигч маргаагүй тул Тоёота кровн маркийн ... улсын дугаартай автомашиныг дундын эд хөрөнгөд хуваарилахгүй” гэжээ.

Давж заалдах шатны шүүхээс: Хариуцагч тал “Баянгол дүүрэг, ... тоот” орон сууцтай холбоотой гаргасан гомдлоосоо татгалзсан тул иргэний эрх зүйн диспозитив зарчмын хүрээнд гомдол гаргаагүй асуудлаар дүгнэлт хийх шаардлагагүй” гэж үзсэн. Мөн “Чингэлтэй дүүрэг, ... тоот” орон сууцын хувьд анхан шатны шүүхийн орон сууцанд үнэлгээ тогтоосон үнэлгээчний дүгнэлтийг үндэслэн, гэр бүлийн гишүүнд тэнцүү хувааж шийдвэрлэсэн нь Иргэний хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн 40 дүгээр зүйлийн 40.2³-т нийцсэн гэж, автомашинтай холбоотой шаардлагыг маргаагүй гэж үзэн хуваарилаагүйд нэхэмжлэгч тал гомдол гаргаагүй хэмээн үзэж шийдвэрийг хэвээр үлдээж шийдвэрлэжээ.

Хяналтын шатны шүүхээс: Гэрлэгчид гэр бүлийн хамтран өмчлөх дундын эд хөрөнгийн талаар маргасан байх бөгөөд хариуцагч нь Баянгол дүүрэг, ... тоот, нэг өрөө орон сууцтай холбоотой давж заалдах журмаар гаргасан гомдлоосоо татгалзсан тул анхан шатны шүүхийн шийдвэрт заасан хэмжээгээр гэр бүлийн гишүүдэд хуваарилсан хэсгийг хэвээр үлдээсэн. (11.1)⁴

Хариуцагч нь Чингэлтэй дүүрэг, ... тоот орон сууцыг ах Н-аас 110,000,000 төгрөг зээлж худалдаж авсан, улмаар зээлээ төлж чадаагүйн улмаас өр төлбөртөө тооцож, байрыг шилжүүлсэн, уг хөрөнгө гуравдагч этгээдийн өмчлөлд шилжсэн үйл баримт тогтоогдсон бөгөөд хэрэгт Чингэлтэй дүүрэг дэх Улсын бүртгэлийн хэлтсийн 2022.03.30-ны өдрийн 543 дугаартай албан бичиг авагдсан. (11.2)

Хариуцагч талын гаргасан гомдолд заасан “...өрөндөө 3 өрөө байрыг зах зээлийн ханшаар 191,625,000 төгрөгт үнэлэн 2 хүнд оногдох 127,750,000 төгрөгийг хариуцагчаас гаргуулан нэхэмжлэгчид олгохоор шийдвэрлэснийг зөвшөөрөхгүй, ... өр нь эд хөрөнгийн эрх зүйн үр дагавартай тул хуваагдах хөрөнгөд хамаарна. “Шүүх тухайн асуудлыг хянан шийдвэрлэхдээ хэрэгт цугларсан нотлох баримтад үндэслэн өрийг гэрлэгчдийн хооронд тэнцүү хуваах зарчим үйлчлэх ёстой” гэсэн гомдол нь хууль зүйн үндэслэлтэй байна. Иймээс 3 өрөө орон сууцыг анх авахдаа бусдаас зээлсэн 110,000,000 төгрөгийн өрийг гэрлэгчид хамтран хариуцах үүрэгтэй, энэ нь

² Иргэний хуулийн 126 дугаар зүйлийн 126.3. “Гэр бүлийн гишүүний хуваарьт эд хөрөнгийг гэр бүлийн бусад гишүүд их засвар хийсэн, шинэчилсэн, өөрчлөн тоноглогсны улмаас үнэ нь үлэмж нэмэгдсэн, эсхүл анх гэр бүл болоход нь зориулагдсан / орон сууц, гэр хашаа, байшин зэрэг/ бол хамтран өмчлөх дундын эд хөрөнгө болгон тогтоож болно”

³ Иргэний хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хууль (2002)-ийн 40 дүгээр зүйлийн 40.2-т “Нотлох баримтыг тухайн хэрэгт хамааралтай, ач холбогдолтой, үнэн зөв, эргэлзээгүй талаас нь үнэлнэ”.

⁴ “Хууль хэрэглээ, шүүхийн шийдвэр” хэсгийн өгүүлбэрийн төгсгөлд бичигдсэн хаалт доторх дугаарлалт нь шүүхийн эх шийдвэрийн цогцолборын дугаар болно.

гэрлэгчдийн эрх, үүргийн хуваарилалтад нийцэх тул уг хөрөнгийг үнэлсэн 191,625,000 төгрөгөөс бусад өрийг хасаж, 81,625,000 төгрөгийг гэр бүлийн 3 гишүүнд хувааж шийдвэрлэжээ. (11.3)

Үүнээс гэр бүлийн нэг гишүүнд 27,208,333 төгрөг ногдох тул 54,416,666 төгрөгийг хариуцагчаас гаргуулан нэхэмжлэгч болон хүү Ц нарт олгох нь Иргэний хуулийн 129 дүгээр зүйлийн 129.2⁵-т нийцэх бөгөөд нэг өрөө орон сууцны үнэлгээ 47,476,579 төгрөгөөс эх, хүү хоёрт ногдох хэсэг болох 31,651,052 төгрөгийг нэмж, нийт 86,067,718 төгрөгийг хариуцагчаас гаргуулахаар шийдвэрлэжээ.

---ооо--

⁵ Иргэний хуулийн 129 дүгээр зүйлийн 129.2-т “Гэр бүлийн нэг гишүүнд ногдох эд хөрөнгийн хэмжээ нь насанд хүрээгүй, хөдөлмөрийн чадваргүй бүх гишүүнийг оролцуулан нийт гишүүдэд адил байна”.